

*Prin rugăciune și credință spre cinstea altarelor; să ne
rugăm pentru beatificarea episcopilor greco-catolici,
morți în faimă de martiri sub regimul comunist*

CRISTOS A ÎNVIAT!

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitate și de cultură creștină a Societății
„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”

Anul XXIII Nr. 3-4 (272-273) martie - aprilie 2017

Cum așteptăm Sărbătoarea Învierii Domnului?

Este o întrebare care, inevitabil, cere răspuns, dar nu unul imediat. Ne cere ceva timp, trebuie să ne privim adâncul sufletului. Să nu uităm îndemnul lui Blaise Pascal (1623-1662): „Trebuie să te cunoști pe tine însuși”.

În lumea în care trăia Pascal, se făcea deja simțită desacralizarea și urmarea firească: neliniștea omului, dezorientarea lui. Filozoful și-a privit în suflet, s-a regăsit fiu al Bisericii Catolice și a scris celebrul volum „Les pensees” (Gânduri), operă în care vorbește despre suferința umană și încrederea în Dumnezeu. Pascal a avut nevoie de Dumnezeu „pentru a îndrepta din când în când dezordinea din Univers”.

Desacralizarea de care vorbește Pascal este astăzi o realitate, trăim într-o lume dominată de relativism, indiferență, de uitare, de egoism și consumism. Această realitate ne cheamă la o Sărbătoare din care Cristos cel Înviat este evitat, i-au luat locul reclamele, ofertele supermarketurilor, obiceiurile folclorice și tradițiile...

Să mai revenim la îndemnul lui Pascal...

Numindu-ne creștini, credem în Învierea lui Cristos, această Înviere este Sărbătoarea care ne cheamă, pentru că „Învierea lui Isus este adevărul culminant al credinței noastre în Cristos, crezut și trăit ca adevăr central...” (Catehismul Bisericii Catolice”, Arhiepiscopia Romano-Catolică de București, 1993, p.148).

Sfântul Pavel scrie: „Dacă Cristos n-a înviat, zadarnică este propovăduirea noastră, zadarnică și credința voastră (1 Cor.15,14). Pentru a putea crede că Isus a înviat, trebuie să credem că este Fiul lui Dumnezeu făcut om , adevăr mărturisit în Simbolul Credinței; „Cel ce este de-o ființă cu Tatăl, prin carele toate s-au făcut”.

Sărbătoarea prealuminată a Învierii să ne aducă în suflet un strop de emoție și mult senin și bucurie. Să trăim bucuria împreună cu Biserica noastră Greco-Catolică; este Biserica cea care îl propovăduiește pe Cel care ne-a adus mântuirea prin sângele Crucii Sale și tot ea ne întreține viața divină în inimi

Pentru toate acestea să spunem și noi împreună cu poetul Paul Claudel: „Lăudată să fie în veci această Maică măreață, în genunchi, la picioarele ei pe toate le-am învățat!”

Cu adevărat să fie lăudată această Maică măreață, ea este cea care, zi de zi, ne învață mai departe.

Împreună cu toată Biserica, cu Papa Francisc, cu Episcopul nostru Virgil, cu toți preoții și credincioșii, să cântăm cântul biruinței: „Cristos a înviat din morți/Cu moartea pe moarte călcând/Și celor din morminte/Viață dăruindu-le!”

Și bucuria Învierii Domnului să o ducem în familiile noastre, să o facem simțită, trăită. În acest timp binecuvântat, să căutăm un moment de liniște pentru o rugăciune închinată Episcopilor și preoților noștri martiri, care prin jertfa vieții lor ne-au dăruit bucuria Sărbătorii.

Cristos a înviat! Sărbători fericite!

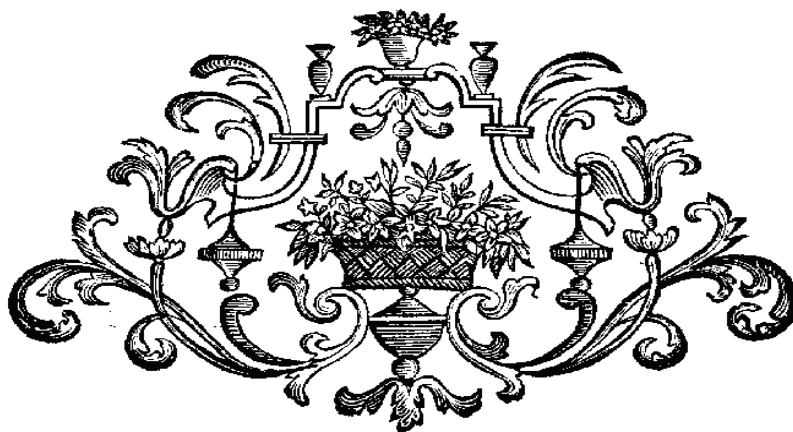
CALEA DESĂVÂRȘIRII

Despre rugăciune

Pentru o rugăciune bună, să ne înfățișăm înaintea lui Dumnezeu ca un copil sau ca un om lipsit de toate și părăsit de toți. Să fim smeriți și răbdători. E bine să ne unim faptele noastre cu ale lui Isus Cristos, pentru ca să întregim prin meritele Sale greșelile și nedesăvârșirea noastră. Așa putem oferi Părintelui ceresc rugăciunile noastre pentru a fi unite cu rugăciunile lui Isus Cristos.

Părintele spiritual

din Alfonso Rodriquez, SJ
"Calea Desăvârșirii Creștine", vol. I,
Oradea 1933

SUMAR

Editorial.....	2	Pagini bilingve.....	12
"Nu putem ajunge oare la Dumnezeu prin simțurile noastre?"	4	Legenda siminiocului.....	13
"Poate fi trimis Dumnezeu în exil?"..	5	"Stăteau lângă crucea lui Isus"...	14
		Devoțiunea primelor cinci sâmbete.....	18

„Nu putem ajunge oare la Dumnezeu prin simțurile noastre?”

Spune Evanghelia că a făcut fapte minunate și fariseii și saducheii, martori fiind ai faptelor miraculoase ale lui Christos, au vrut să-L omoare, dar mai cu seamă spuneau că le făcea cu puterea diavolului. Au trebuit timpurile din urmă pentru oameni să tăgăduiască miracolele, lumea care crede că anotimpul miracolelor a trecut.

Centrul fiind persoana Sa, rămânea să fie răpus. A fost răstignit pe cruce sub Ponțiu Pilat, sub Ana și Caiafa, pentru motivul că s-a declarat a fi Fiul lui Dumnezeu. Tribunalului, Pilat a declarat civil: „Nu găsesc nici o vină în acest Om, luați-L și judecați-L”. Și a fost supus la supremul sacrificiu care se putea aplica unuia ce nu era roman: răstignirea pe lemnul crucii.

Și El, somat să spună: „El e Fiul lui Dumnezeu?” a răspuns: „Da” și a acceptat moartea pe cruce, moartea care se spune că a fost a unui Dumnezeu, nu a unui om. A primit această moarte, dar cu această moarte n-a murit nici El și n-au murit nici înflorații lui ucenici.

Învățătorul a înviat în noaptea dintre Sâmbătă și Duminică. A înviat, mormântul era gol! Au venit femeile: - „Am văzut pe Domnul!”

Femeile nu văd, ele visează. Închipuiți-vă pescarii aceia, cărora

le trebuiau realități palpabile, să le poată simți și pipăi. Niciodată Sf. Pavel n-a dat vreun argument referitor la femei. „L-au văzut bărbații”. Dar știm că Isus Cristos a făcut din acele femei apostolii Învierii Sale. Și la urma urmei, tot ele au dus vestea Învierii, acestor apostoli. Ba, mai mult, s-a găsit unul care a spus: „Nu se poate să învie, îmi trebuie dovadă”. Ei bine, i s-a dat lui suprema dovadă, să atingă pe Cristos, și a crezut.

Dar minunea aceasta nu rămâne o speculație: au înviat și ucenicii. După 40 de zile, ucenicii s-au dus să propovăduiască pe

(continuare în pag. 5)

Cristos. 40 de zile după drama de asasinat prin răstignire în mijlocul unei mulțimi - era cunoscut Cristos în inimile și pe buzele tuturor, au știut prea bine cine e - apostolii predică, 40 de zile, în fața unei drame atât de sângeroase, a unui profet răstignit. Pare că Isus, că Dumnezeu, n-a vrut ca poporul său să poarte pete de sânge pe mâinile lui.

Dar ce se întâmplă? Petru predică și spune fățiș locuitorilor din Ierusalim: „Ați omorât pe Autorul vieții”.

Grozav paradox! Dar Dumnezeu l-a ridicat din morți. În acea zi s-au botezat 4.000 de bărbați evrei. Era greu să spună: „Ce ziceți voi? N-a murit Cristos? Trupul a înviat! Mergeți să vedeți mormântul Lui!”

Acei care nu puteau să accepte spusele apostolilor, n-aveau decât să aducă trupul Mântuitorului și să spună: „Iată, ce mai spuneți că a înviat din morți?”

Același lucru au putut să-l spună, au putut să-l afirme și trebuiau să-l spună preoții, dacă Cristos nu era în viață.

Și au mărturisit: „L-am văzut înviat din morți!”

L-am văzut în viață! Cine? Noi! Pescarii, oameni simpli, L-am văzut înviat din morți. L-am pipăit, am trăit cu El, i-am exprimat și i-am declarat iubirea noastră. Am crezut că este fantomă, dar El a spus: „Eu sunt”. Și s-a ridicat spre nori cu acele răni, având inima străpunsă, picioarele

și rănilor de pe trup - mărturiseau durerea; un om ar fi murit repetat cu acele formidabile răni.

Apostolii au sigilat cu sângele lor această mărturisire: „Trăiește, L-am văzut, a biruit moartea!” Dar nu numai atât. S-au răspândit în lume să ducă vestea aceasta, Dumnezeu nu ne-a adus vești rele. Și de atunci pe pământ cuvântul Lui se impune credincioșilor. Evanghelia, sursa nesecată, izvorul fără de care atâtea mari gânduri, toate drepturile și bunele așezări pe pământ, nu există. Cum spune Bergson, „tot ce s-a făcut bine pe pământ, lui Isus se datorește: și tot ce se va face bine de acum înainte, nu va putea ieși decât de la El. Ne-a dat tot ce putea fi mai bun”.

Cristos care a dictat cu 1.600 de ani mai înainte, venirea Sa și viața Sa, dictează, până la capătul veacurilor, istoria vieții Sale în Biserică. Să nu privim pe Isus Cristos ca acel care a fost, ci cunoscându-L bine, așa cum a fost, să știm că El e **Acela care este, El e astăzi și mâine unul și același**; aceeași mărturisire de prezență a lui Dumnezeu pe care o găsim în chip vădit în viața sfinților.

Să căutăm ca pentru noi Cristos să fie Acel Cineva, care se impune vieții, inevitabil și definitiv. **Să-L întâlnim în inima noastră.**

Episcop Ioan SUCIU

„Poate fi trimis Dumnezeu în exil?”

Despre riscurile mântuirii și șansa răbdării

Noul volum al Preasfinției Sale, „Poate fi trimis Dumnezeu în exil?” - Despre riscurile mântuirii și șansa răbdării -, reia o problematică întâlnită stăruiitor în scrisul Preasfinției Sale, problematică ce se referă la indiferența tot mai mare a omului contemporan față de Dumnezeu, credință și Biserică.

În „Rigoarea speranței”, Preasfinția Sa observa că: „A-l întâlni pe Isus, a plăti prețul de a rămâne cu El nu conferă, desigur, vreun elogiu public, dar această extraordinară întâlnire fiind temelia existenței creștine, aduce de la sine contradicția cu spiritul lumesc”.

Prima contradicție se manifestă prin indiferență față de Dumnezeu, un pas mai departe, prin respingere, neacceptare, dar cu nuanță personală. Dincolo de aceasta, este exilul lui Dumnezeu.

Titlul cărții fiind interogativ, impune cititorului un răspuns și o decizie: convertirea sau exilul lui Dumnezeu, dar nu numai cititorului - astăzi sunt tot mai puțin cititori -, ci lumii contemporane.

Nu avem intenția să intrăm în explicații de natură sociologică, acestea aparțin specialiștilor, însă, asemenea Preasfinției Sale, observăm dezvoltarea tot mai accentuată a ateismului. Dacă creștinismul modelează personalitatea și formează un anumit comportament, creștinul fiind într-o legătură permanentă

cu Dumnezeu, care-i definește sensul vieții, ateismul, non-credința, formează și el personalitatea celui care nu crede, îi determină opțiunile și deciziile, iar în lumea lui care nu are sens, orice este posibil.

Cât de mult s-a extins ateismul de la jumătatea secolului al XX-lea până astăzi se reliefează în cartea Preasfinției Sale, reiese chiar din titlu care sugerează dorința și chiar posibilitatea omului de a trăi fără Dumnezeu.

Cuvântul „a exila” și sinonimele: a alunga, a izgoni, a îndepărta forțat, toate trimit la a face rău, la suferințe premeditate destinate lui Dumnezeu și Bisericii Sale. Și pustiul rămas după exilul lui Dumnezeu ce chip ar putea avea? Ceva din acest chip se poate

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

prevedea, se descoperă deja.

Despre „exil” vorbește și scriitorul și eseistul Vintilă Horea (1915-1992) în cartea „Dumnezeu s-a născut în exil” (1960). La vremea când îi apărea romanul, Vintilă Horea, scriitorul din exil și alții ca el, dar și cei de „acasă”, oamenii timpului, îl căutau pe Dumnezeu, speranța o găseau în credință și, prin credință, exilul se transforma într-o experiență pozitivă. La distanță de o jumătate de veac, nu omul, ci Dumnezeu este exilat din sufletul și viața omului.

„Introducere” - cuvântul de început al autorului - pune cititorul direct în fața imaginii lumii în care trăim: „Rătăcirile și confuzia lumii în care ne ducem existența, tot mai străină de valorile sufletești, ne condamnă împrăștiilor. Acest lucru ne face să simțim în același timp formidabila povară a limitelor firii și riscul de a-l trimite pe Dumnezeu în exil”.

Rezistența sufletului în această realitate este „luminată de rugăciune, prin har, buna judecată presupune asumarea onestă a unei forțe care-i conferă stabilitate în fața timpului. Această forță este răbdarea”.

Meditația acestor realități, a existenței complicate a omului de astăzi a cărui gândire este mult schimbată de societate, a omului care pune sub semnul întrebării adevărurile de credință, constituie conținutul cărții. Meditația este fragmentată în 19 texte, la care se adaugă „În loc de încheiere”.

Notăm câteva dintre titluri: „Dreptul celui care crede: harul prezentului”, „Masca înfățișării interioare”, „Vameșul pe care-l condamni e în inima ta”, „Când, Doamne?”, „Un foc interior care incendiază viața”, „Rețeta formidabilă de Post”, „Noi nădăjduim ... și totuși”, „A distruge o cetate din interior”, „Biserica se naște odată cu credința Maicii Domnului”, „A primi și a oferi iertare”.

La Sărbătoarea Nașterii Domnului, în fața ieslei în care, „luând asupra-i firea omenească, Cristos vine între noi și ne învață prin viața sa încrederea în Providență”, se naște în suflete „speranța în puterea tăcută a lui Dumnezeu”. Cu acest adevăr începe primul eseu al volumului, „Dreptul celui care crede: harul prezentului”, și se deschide șirul meditațiilor.

Se poate afirma că această pagină deține și cheia tuturor răspunsurilor care se vor da întrebărilor ce și le pune neliniștitul suflet al omului modern ce trăiește în „clima împovărată a lumii” de astăzi. Pentru că Răul a fost biruit de Cristos, deznădejdea nu-și are loc, preocuparea omului de acum și de totdeauna ar trebui să fie rugăciunea, ca să coboare Harul Domnului peste omenire, susține Preasfinția Sa.

Dar răutățile, violențele și persecuțiile împotriva creștinismului nu au dispărut. Preasfinția Sa aduce în atenție persecuția la care a fost supusă Biserica Greco-Catolică - adevărată

(continuare în pag. 8)

(urmare din pag. 7)

tragedie, complicate urmările ei. În căutarea reperelor, după 1989, „ne-am concentrat atenția, poate prea ușor, asupra unor lucruri care nu aduc neapărat cu sine simțul Providenței”, ne spune autorul.

Dificil de judecat. Cunoașterea trecutului Bisericii este o datorie, trecutul înseamnă regăsirea identității, iar „simțul Providenței”, credem noi, poate fi găsit în orice moment al istoriei Bisericii noastre, greutatea constă în faptul că „ieșirea la lumină” a Bisericii a adus cu sine, deodată, toate prioritățile.

„Martiriul-mărturie”, situat în prezent, este creativ, susține Preasfinția Sa, poate schimba inimile și „îl ajută pe Dumnezeu să convertească lumea și s-o reapropie de El”. Iar Sfânta Fecioară și dreptul Iosif „însoțesc sufletește Biserica zi de zi cu harurile Betleemului, ducând grijile și bucuriile marii familii creștine la Inima Lui Dumnezeu” (Mihai Frățilă, „Poate fi trimis Dumnezeu în exil?”, Humanitas, București, 2016, p.11).

Autorul reia câteva din idei și le dezvoltă în eseul următor, „Taina precarității”, cu precădere, însemnătatea rugăciunii.

Ne surprinde și pe noi sensul latin al cuvântului „precarius” - „cel care înalță rugăciuni”. Ceea ce se scoată în evidență este că există o nevoie care urmează să se rezolve prin ascultarea cererii - „preces”. „Astfel spus, este vorba despre o lipsă care se rezolvă prin rugăciune”. Și Preasfinția

Sa laudă „rostul limbii care pune lipsa și rugăciunea împreună”.

Coborând între noi, trăind viața asemenea oamenilor, Isus ne amintește iubirea Tatălui, „valoarea încercărilor, dar mai ales perseverența lucrului bun și simplu, făcut din inimă, fără interese meschine” - o învățătură adesea uitată. Este una din multele pe care le vom descoperi în volum, aceasta și toate regăsindu-se în Sfintele Evanghelii la care autorul face mereu trimiteri.

Conținutul eseurilor Preasfinției Sale este dens și oferă mai multe posibilități de interpretare, toate însă se pot raporta la aceste prime texte ce tratează Misterul Întrupării, moment din care intervine „alături de om prezența Domnului. Aici, în zonele de umbră sau răceală ale firii, Isus își află bucuria de a fi cu noi și de a ne susține drumul ascendent” (Op.cit., p16).

Avem deci în față un „drum ascendent”, cu „înălțimile amețitoare”, este drumul celui care îl urmează pe Isus, al creștinului conștient că a fi creștin înseamnă „a avea în suflet simțămintele și atitudinea care au fost în însuși Cristos Isus”, a avea certitudinea că pe El, pe Cristos, își poate clădi viața, „o siguranță cu care poate trăi și muri”, și mai „înseamnă să-ți asumi riscul crucii”.

Drumul ascendent este abrupt, greu de urcat, nu-i sunt străine posibilele căderi, se știe însă că „în creștinism esențialul nu e de câte ori cazi înfrânt în drumul idealului, ci de câte ori te ridici”

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 8)

(I. Agârbiceanu).

În „Masca înfățișării noastre interioare”, suntem puși în fața sufletului nostru gol, ascuns printr-o mască exterioară. Acolo, în profundul tănuit trebuie lucrat ca să ajungă la puritate.

Dăruindu-se nouă pe cruce, „Isus ne oferă harul de a ne dăruî, la rândul nostru, semenilor”, ne ajută să ajungem la un alt mod de a gândi, de a judeca, ne îndeamnă să nu prețuim pe semenii noștri „pentru poziția lor socială, averea, știința ori supremația numerică a comunității lor din punct de vedere religios” -, de altfel, Papa Benedict subliniază adevărul atunci când ne spune „că statistica nu este una din măsurile lui Dumnezeu”.

„Vameșul pe care-l condamni e în inima ta” este meditația care ne decide să înlăturăm masca după care ne este ascunsă fața adevărată a sufletului, convingerea că viața noastră de credință este perfectă și darurile date de Dumnezeu, cerute prin rugăciune, ni se cuvin datorită meritelor noastre - orgoliul acoperit cu grijă. Îndemnați să privim rugăciunea vameșului, observăm că ea „nu pornește de la merite, nici de la perfecțiune”. Fariseul se crede perfect, „este un profesionist al religiozității”, spune Preasfinția Sa, dar egoismul îl face să fie închis față de Dumnezeu. Și viața păcătoasă a vameșului îl duce la aceeași închidere, „dar solicită milă”. Celor doi le lipsesc meritele, spune Preasfinția Sa, însă „Dumnezeu nu privește la

meritele lor, ci la nevoile lor”, pentru că Dumnezeu „e dragoste și îndurare”.

Preasfinția Sa găsește o apropiere între fariseu și fratele mai mare din „Pilda Fiului risipitor”, la primul, orgoliul, la al doilea incapacitatea de a iubi. Ei și toți asemenea lor sunt îndemnați spre rugăciunea de iertare: „Iartă-mă că nu răspund cum se cuvine dragostei tale, dar dă-mi timp să mă schimb, dă-mi curajul și puterea de a mă căi”. Este firească întrebarea: Omul contemporan cunoaște și dorește rugăciunea? Greu de răspuns, pentru că este mai simplu să se formeze mintea, se face prin studiu, iar „interioritatea sufletului are nevoie de altceva ca să se schimbe”, ne asigură autorul. Suntem sfătuiți să ne rugăm, dar oare știm?

Modelul celor care au atins desăvârșirea creștină este necesar și Preasfinția Sa îl aduce prin câteva personalități ale Bisericii Catolice, cu excepția lui Thomas Morus, toți din secolul abia trecut: Thomas Morus, Edith Stein, Maximilia Kolbe, Episcopii Ioan Suci și Vasile Aftenie, Baudouin I, Regele Belgiei, și Maica Tereza de Calcutta, unii canonizați alții pe cale de a fi. Aceștia și, desigur, mulți alții „din iubire și compasiune pentru semenii, au reușit să-și stăpânească neliniștea, nepăsarea sau frica de moarte, pentru a sluji („Când, Doamne...?”).

Tereza de Calcutta regăsea pe Cristos în omul respins de societate, singur și nefericit, Baudouin I, Regele care impunea respect înainte de a vorbi,

(continuare în pag. 12)

“C’est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

”Je suis un homme”

Ce qui est important pour nous, c’est l’individu. Pour aimer une personne, il faut venir tout pres d’elle. Si nous attendons que le nombre y soit, nous serons perdus dans la quantite, et nous ne pourrons jamais montrer de respect ni d’amour pour cette personne.

Chaque personne est pour moi unique au monde.

Je crois que les hommes d’aujourd’hui pensent que les pauvres ne sont pas humainement leurs semblables. Ils les regardent de haut. Mais, s’ils avaient profondement le respect des pauvres gens, je suis sure qu’il leur serait facile de se rapprocher d’eux, et de voir qu’ils ont autant droit aux choses de la vie, et a l’amour, que n’importe qui. En ces temps de developpement, tout le monde est presse et se bouscule; et sur le chemin, il y a des gens qui tombent, qui n’ont pas la force de courir. C’est ceux-la que nous voulona soigner.

Je ne soigne jamais des foules, mais seulement une personne. Si je regardais les foules, je ne commencerais jamais. L’amour est un fruit toujours de saison.

(a suivre)

PAGINI BILINGVE

Asociația „Prietenii Bisericii Greco-Catolice Române”, Blaj

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

„Sunt om”

Ceea ce este important pentru noi este persoana. Ca să iubești o persoană, trebuie să mergi aproape de ea. Dacă noi am aștepta un număr mare de oameni, ne-am pierde în cantitate, nu am putea niciodată să arătăm nici respectul, nici iubirea pentru acest om. Pentru mine, fiecare persoană este unică în lume.

Cred că pentru omul de astăzi, săracii nu sunt oameni care să le semene. Ei îi privesc de sus. Dar, dacă ar avea un respect profund pentru oamenii săraci, sunt sigură că le-ar fi ușor să se apropie de ei, și ar vedea că au tot atât drept la bunurile vieții, și la iubire, nu are importanță din partea cui.

În acest timp de dezvoltare, toată lumea este presată și se îmbrânțește; și pe drum sunt mulți oameni care cad, care nu au putere să fugă. Aceștia sunt cei pe care noi dorim să-i îngrijim. Eu nu îngrijesc niciodată mulțimea, doar o persoană. Dacă aș privi mulțimile, nu aș începe niciodată. Iubirea este întotdeauna un fruct al anotimpului.

(va urma)

(urmare din pag. 9)

avea o distincție umană personală, care își avea izvorul în legătura sa cu Dumnezeu, este ceea ce explică consecvența principiilor sale moral-creștine și unitatea dintre conștiința și atribuțiile sale de monarh.

Postul Mare este un timp privilegiat pentru noi, ne amintește Preasfinția Sa, e un timp când putem vedea „nevoia celui alt”, amintindu-ne că „nu vom fi judecați pentru intenții, propuneri sau dorințe, nici nu vom fi întrebați dacă am avut sau nu timpul necesar pentru a le duce la îndeplinire. În spiritul unei logici simple și concrete, va conta doar ceea ce am realizat în mod dezinteresat” (Op.cit., p.36). Și Preasfinția Sa continuă: „La sfârșitul vieții și la apusul istoriei lumii, fiecare dintre noi va fi pus în fața ceea ce a trăit cu adevărat [...] Totul e deja scris: dacă ai iubit sau nu, dacă ai dăruit sau nu, dacă te-ai prefăcut că trăiești sau ai încercat să trăiești cu adevărat” (Op.cit., p.37).

Pentru a ne întrezări adevărul despre noi, Preasfinția Sa ne sugerează un pelerinaj interior la Sighet. Credincioșii, preoții și ierarhii Bisericii Greco-Catolice îl fac cu adevărat an de an, este Biserica martirizată prin legile nedrepte ce urmăreau moartea ei, este Biserica mereu nedreptățită chiar și după ce legile injuste au căzut în 1989. De atunci, „Celui rău i-a reușit obrăznicia de a marginaliza figurile martirilor și nevoia de dreptate. A făcut ca memoria celor jertfiți pentru Cristos să fie dacă

nu înfierată, cel puțin banalizată” (Op. cit., p. 53). Într-o lume fără adevăr și credință, cu inimi împietrite, nici nu se putea să fie altfel...

În Cimitirul Săracilor din Sighet sunt risipite osemintele Episcopilor noștri Valeriu Traian Frentiu, Ioan Suciu și Tit Liviu Chinezu. Rugăciunile și recunoașterea martiriului lor - „mărturia încrederii în Providență” - este omagiul ce-l putem aduce noi, iar în viața de fiecare zi să nu le rănim jertfa cu „egoismul sau cu micimea noastră sufletească”. Biserica s-a născut odată cu credința Preacuratei. Acolo, sub cruce, în cea mai profundă durere, ea continua să creadă în Fiul ei. Mamă a Bisericii și a noastră, Sfânta Fecioară ne învață să trecem peste încercări și asociind smerenia cu încrederea și cu răbdarea, să așteptăm, vremea bună după furtuna care trece întotdeauna”.

Răspunsul la titlul interogativ al volumului este dat de Preasfinția Sa la finalul meditațiilor: „Dumnezeu nu este în exil decât în inimile săracite de orgoliu și de răutate”, iar puterea salvatoare a lui Dumnezeu se face simțită și într-o societate care încearcă să-l exileze. Dumnezeu nu va fi însă niciodată exilat din sufletele care știu „cât prețuiesc sângele lui Cristos și asemănarea cu El. Dumnezeu se poate întoarce atunci în patria sufletului, de unde n-a plecat, de fapt, niciodată”.

Volumul atrage prin bogăția ideilor dezbătute, a actualității lor, dar și prin ineditul structurii. Doar formal

(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 13)

putem vorbi de fragmentare, structura esențială a cărții este dată de conexiunea ideilor, evidentă la trecerea de la un text la altul, iar gândirea autorului și dezvoltarea punctului de vedere personal asigură unitatea.

Scriitorul care este Preasfinția Sa stăpânește capacitatea de a folosi multiplele posibilități ce le oferă eseu: selectează și dezvoltă idei, scoate în evidență anumite înțelesuri, îmbogățește textul cu citate, scurte rugăciuni, istorioare și creează aforisme ce se fixează spontan în memoria cititorului, cum sunt: „Acceptă-te pentru ce ești - vameș - și nu pentru ceea ce ai vrea să fii - fariseu”, „În loc să condamni lumea, privește-ți inima”, „Măsura cu care ne va judeca Dumnezeu este cea pe care noi o folosim pentru a judeca semenii”. Textele sunt concise, neologismele absolut necesare și echilibrate, stilul se remarcă prin claritate și eleganță.

Cartea „Poate fi trimis Dumnezeu în exil?” a P.S.S. Mihai Frățilă ar trebui să fie citită de cât mai multe persoane. Fiind și un îndreptar de credință, ar crește numărul celor care se „împotrivesc Răului și poartă binele în lume”.

Un rol esențial îl are Biserica noastră, Biserica Greco-Catolică, ea este lângă omul timpului în care trăim, știe ce trebuie să fie acest om, cunoaște nevoile lui și îl poate ajuta să-și redescopere credința, ca să nu mai existe în el dorința de a-L exila pe Dumnezeu, dimpotrivă, să-și regăsească bucuria de a fi cu adevărat creștin.

Otilia BĂLAȘ

Legenda siminocului

Alex. Macedonski

*Pământul se cutremurase
Și cerul se cutremurase,
Cristos pe cruce răstignit
În Domnul, sufletul și-l dase
Și-ntre tâlhari sta pironit.
Catapeteasma, sfărâmată,
Zăcea-n biserica bogată,
Biserică de cărturari!
Iar cum fu noaptea-naintată
Îl coborau dintre tâlhari!*

*Atunci apostolii veniră
În taină adâncă de-l jeliră,
Și cum îl duseră-n mormânt,
O piatră grea rostogoliră
Pe-nvățătorul lor cel sfânt!*

*Dar Maica Precistă rămase
Și cum pe piatră s-așezase,
Plângându-și plânsul ei amar
O mica buruian-afar'!
Din stei zări că-n grabă dase
Și lacrimile ce-o stropiră
Atât de repede-o sporiră
Că-și dete rodul ei pe loc
Și florile i se numiră
De-atuncea flori de siminoc.
Iar dându-și rodul, siminocul,
Și-a treia zi având norocul
De-a-mpodobi mormântul gol.
De-atunci rămase în tot locul
Al nemuririi sfânt simbol.*

“STĂTEAU LÂNGĂ CRUCEA LUI ISUS”

Ioan 19

25. Stăteau lângă crucea lui Isus mama Lui și sora mamei lui, Maria a lui Cleopa și Maria Magdalena. **26.** Așadar, văzând Isus pe mama Sa și lângă ea pe ucenicul pe care îl iubea, i-a spus mamei: “femeie, iată fiul tău!” **27.** Apoi, i-a spus ucenicului: “Iată mama ta!” Și, din ceasul acela, ucenicul a luat-o la el.

Suntem în punctul culminant al vieții lui Isus: crucea.

Ioan la începutul capitolului 13 din Evanghelia sa, înainte de a descrie episodul spălării picioarelor, care este deja o anticipare a darului iubirii lui Cristos pe cruce, scrie: “Isus, știind că ora Lui a venit, ca să treacă din lumea aceasta la Tatăl, fiindcă îi iubea pe ai lui, care se aflau în lume, i-a iubit până la sfârșit” (In 13,1).

Crucea este, prin urmare, dragostea etremă a lui Isus pentru noi: „Nu există iubire mai mare decât aceasta”(Ioan 15:13)! Moartea lui Isus pe cruce este cel mai mare semn al iubirii și al fidelității pe care Tatăl ni-l pregătește încă din momentul neascultării și infidelității noastre din Eden.

Pentru aceasta îl vedem acolo, pe Calvar, obiect de batjocură chiar și din partea soldaților care l-au împărțit hainele și au aruncat sorți pe cămașă (cfr. Ioan 19.23-24). Îl contemplăm fiind cu brațele deschise ca să îmbrățișeze lumea și pe noi, nimic mai frumos decât o imagine a victoriei, finalul, parcă, al unui dans care împletește frumusețea, stilul și dăruirea totală pentru ultimul act al exercițiului. Îndepărtați crucea,

priviți-l pe Isus!

Lângă El este “Mama” și “ucenicul iubit”, împreună cu unele femei. Vom încerca să identificăm cine sunt aceste personaje (mama, apostolul iubit), ca să înțelegem în ce măsură ne privește această scenă, dacă cumva ne privește...

Imediat Isus își dă sufletul, iar în urma gestului soldatului de a-i străpunge trupul, Isus devine bob al Împărăției cerurilor, dând astfel, prin sânge și apă, simbolurile sacramentelor Bisericii Sale. Înainte de dăruirea vieții pentru noi, parcă încă preocupat, dăruiește lumii pe însăși Mama Sa, pe Spiritul, în fine, întreaga Biserică. Iată, deci, contextul în care ne aflăm noi și evanghelia abia citită! Darurile, iar unul foarte prețios este Maria.

Să privim cu atenție, pas după pas, întreaga scenă:

v. 25: *Stătea lângă crucea lui Isus, Mama Sa...* Maria stă, este oprită la picioarele crucii. De asemenea, a ajuns și ea la muntele durerii dorit de Iubire.

Dar, cum am ajuns? Și mai ales de ce?

Acest „stătea”, nu este doar o
(continuare în pag. 15)

(urmare din pag. 14)

constatare ci exprimă o condividere a vieții, a sentimentelor, indică o participare profundă la viața Fiului, ea este exact *acolo unde e și comoara sa* (Mt. 6, 21). Din momentul în care ea a spus „da” mesajului îngerului, a început un lung pelerinaj de credință și de creștere în dragostea pentru Fiul Său. Acel moment a marcat începutul „urmării lui Cristos”, parcurs ce îmbină etape mixte de bucurii și de durere, de fericire și suferință!

Să ne amintim, în mod particular, episodul prezentării la Templu, când Simion prezicea Mariei: „Prin sufletul tău va trece sabie” (Luca 2, 35). Maria ține prezentă această profeție zilnic și permite să i se străpungă inima și întreaga viață, astfel colaborând la planul lui Dumnezeu pentru ea (!, „DA-ul inițial trebuie protejat întreaga viață, zi după zi”). Cu alte cuvinte, ea permite Cuvântului și evenimentelor, ca zi după zi să o învețe că a-L urma pe Isus înseamnă a accepta provocarea unei vieți în iubire până la a o dăru (consuma) pentru cei dragi (Cum: „Maria păstra toate acestea în inima sa” Lc. 2, 35).

Când o vedem pe Maria la picioarele crucii, atunci trebuie să presupunem călătoria lungă de ucenicie (urmare), de asemănare cu Isus. Maria nu este acolo doar pentru a-L plânge pe Isus (evident), ci pentru a muri împreună cu El precum a și trăit numai pentru El, ea condivide în totalitate dragostea pasionată-

înflăcărată-arzătoare a lui Isus pentru umanitate.

Aici avem un indiciu valoros pentru viața noastră.

Isus mă iubește până la a-și da viața pentru mine! Cât de mult cred aceasta? Cât de mult îmi influențează acest adevăr viața?

Maria a ajuns sub cruce după o viață întreagă, după un foarte lung și anevoios parcurs; ea a reușit să înțeleagă această dragoste zi după zi. Înainte de toate s-a simțit importantă și iubită de ceruri, de aici a găsit mult mai ușor forța de a identifica dragostea ei cu cea a Fiului.

Provocarea cea mai mare este aceea de a-l urma pe Isus în fiecare moment din zi (nu zi după zi), pentru a ajunge să identificăm viața-dragostea noastră cu a Lui, adică: să trăiesc EU sentimentele de dragoste ale lui ISUS față de CEILALȚI!

v. 26: *Văzând Isus pe mama Sa și lângă ea pe ucenicul pe care îl iubea...*

Înainte de a continua, să vedem și să înțelegem cine este „ucenicul pe care-L iubea”. Știm că Ioan este autorul Evangheliei, dar faptul că, pe parcursul întregii scrieri, nu se identifică nicăieri acest ucenic cu autorul, ne afundă într-o lejeră ambiguitate. Acest lucru, sau mai bine zis această neidentificare-neprecizare a identității ne transmite importanța, nu a personajului ci mai degrabă a

(continuare în pag. 16)

(urmare din pag. 15)

rolului său! Ucenicul este cel chemat a-L urma pe Isus până la Cruce, iar acest ucenic o face chiar dacă toți ceilalți reușesc să fugă; el este acolo, este prezent în con-pățimirea lui Isus, DA, pentru că ucenicul iubit este acela care trăiește în intimitate raportul său cu Domnul, este cel care „rămâne în dragostea Sa” (In. 15, 9).

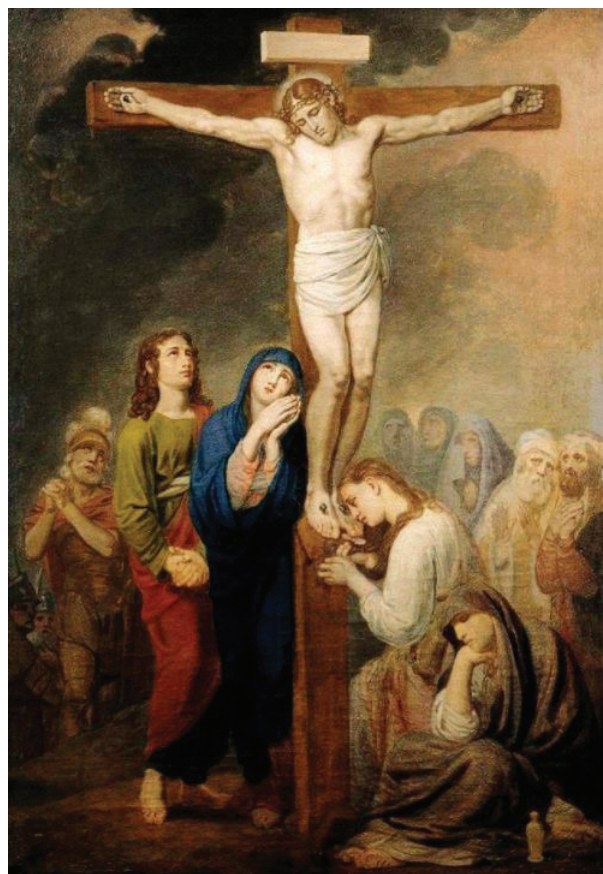
Înțelegem, deci, că *ucenicul iubit* e fiecare dintre noi, pentru că fiecare este iubit în mod personal și, mai ales, este chemat la această comuniune (împărtășire) de iubire cu Domnul. Înțelegând aceasta, puteți spune fiecare dintre voi: Eu sunt ucenicul iubit! Ioan mai spune că este martor-mărturisitor al acestei iubiri, așadar ucenicul-voi-eu este și acela care se simte iubit, astfel devenind martor-mărturisitor al dragostei lui Isus pentru el (mărturia vieții).

I-a spus mamei: femeie, iată fiul tău!

Această expresie, spun teologii, indică o nouă și foarte importantă misiune a femeii în general și a Mariei în particular. Isus, cu alte cuvinte, spune mamei: “până acum ai fost mama mea, din acest moment ești mama tuturor celor pe care îi iubesc și pentru care îmi dau viața”. Astfel Isus o introduce pe Maria în planul Său de iubire față de întreaga umanitate (ex: aparițiile).

El moare pentru toți și îi cere Mariei să devină Mamă, să ne ia la inimă.

Lucrul cel mai frumos îl reprezintă limbajul lui Isus la singular, nu este o generalizare (în masă, ex: cls. Nu fii

tăi...) ci o atenție personală cu fiecare dintre noi. De aceea nu pot intra în rândul fiilor până nu conștientizez întâi că EU sunt fiu (altfel nu aș reuși să-i privesc pe ceilalți ca semeni-frați; iată itinerariul nostru în credință). Raportul cu o mamă este întotdeauna personal, cu atât mai mult raportul nostru cu Mama-Maria este întru totul particular, este înălțător-reconfortant gândul că EU eram în inima lui Isus atunci când spunea pe cruce: “Iată fiul-fiica ta”.

Așadar, Maria este mama noastră prin voința Domnului, dintr-un **exces** de iubire și sensibilitate pentru noi, fiecare.

La acest moment trebuie să privim un alt episod, pentru a înțelege

(continuare în pag. 17)

mai bine, și anume nunta din Cana, episod strâns legat de Crucea lui Isus! Maria este prezentată în mod simplu și clar în rolul său matern. Ea este atentă, intuitivă, impulsivă (îmbietoare-acțiunea asupra unui animal de forță, FĂ!), ia situația în grija sa, vinul care le lipsește mirilor este simbolul tuturor lipsurilor-limitelor pe care omul le trăiește și pentru care se adresează în cerere Domnului. Acel vin, însă, este simbolul lui Cristos însuși pe Cruce, simbol al iubirii Sale fără măsură (măsura sunt oamenii, păcatele, limitele și neputințele lor-numără nemăsura). Vinul de care se preocupă-interesează atât de mult Maria este ceea ce ne lipsește cu adevărat: ISUS! Dacă îl avem pe EL, avem fericirea pe buze și în suflet, dacă acest vin ne lipsește atunci suntem mereu însetați de împlinirea vieții!

Pe Maria o interesează ca noi să-L cunoaștem pe Isus, să ne adresăm Lui, adică să îi permitem să ne iubească, pentru aceasta ea ni-l indică și ne trimite la El: „Faceți tot ceea ce vă spune” (In. 2, 5). Maria este mamă a lui Isus pentru că l-a născut după carne, însă își exercită maternitatea azi-aici, ajutându-ne să-L naștem în sufletele și în viața noastră pe Cristos. Totodată ea ne educă și ne crește în imaginea Genezei: ca și chip și asemănare a Creatorului și reușește aceasta cu o simplă condiție: dacă o luăm și o ospităm în inimile noastre!

v. 27: *“Iată mama ta!” Și, din*

ceasul acela, ucenicul a luat-o la el.

Isus se adresează ucenicului, revelându-i condiția de fiu al acestei mame. Suntem în fața unei dublice încredințări (sinonim: convingere, asigurare, predare fermă, încredere...).

Fiecăruia dintre noi ne este oferită în dar această mamă, dar pentru ca ea să își poată exercita maternitatea în viața noastră este necesar să acționăm-facem asemenea ucenicului: să o luăm la noi.

“Din ceasul acela – ne spune evanghelistul – ucenicul a luat-o întru ale sale”. Ceasul – ORA pentru Ioan este ora crucii, ora glorificării lui Isus pe cruce, ora mântuirii noastre din mâinile răului și ale morții, ora patimilor-morții-învierii lui Cristos. Ora întoarcerii în Paradisul pierdut!

Din inima misterului pascal al lui Isus izvorăște-țâșnește darul mamei Maria, pentru că acela este inima, momentul culminant-central, al misterului lui Cristos. Din acel moment ucenicul a luat-o la sine, adică în viața și intimitatea lui, din acel moment întreaga sa viață va fi marcată de duiosia prezenței acestei mame. El a consimțit! Noi?

Ne rămâne nouă alegerea de a-i oferi posibilitatea exercitării maternității în viața noastră și de a-i asculta glasul șoptit care ne repetă mereu: priviți la Isus, mergeți la El, faceți ceea ce vă spune El (nu alții-tu).

Părintele

Centenar - aparițiilor Sfintei Fecioare la Fatima

Devoțiunea primelor cinci sâmbete

La vârsta de 18 ani, Sora Lucia dos Santos - pe atunci postulantă în comunitatea surorilor Sfintei Dorothea din Pontevedra, Spania - a avut o viziune a Sfintei Fecioare și a Pruncului Isus în chilia sa, pe data de 10 decembrie 1925. Arătându-i tinerei călugărițe inima înconjurată de spini, Sfânta Fecioară i-a spus: **„Privește, fiica mea, inima mea înconjurată de spini, pe care oamenii necredincioși o străpung în fiecare moment cu blasfemiile și ingratitudea lor. Spune-le tuturor celor care, timp de cinci luni, în prima sâmbătă din lună, se spovedesc, primesc Sfânta Împărtășanie și stau în prezența mea timp de 15 minute, meditând la misterele Rozariului, într-un spirit de ispășire, că le promit să îi asist în ora morții cu toate harurile necesare pentru mântuirea sufletelor lor”**.

În aceeași apariție, Pruncul Isus i-a spus Sorei Lucia: **„Ai milă de Inima Preasfintei tale Mame, acoperită cu spini, pe care oamenii nerecunoscători o străpung în fiecare moment, și nimeni nu face vreun act de ispășire pentru a-i îndepărta”**.

Într-o altă apariție din noaptea de 20/30 mai 1930, Domnul îi dă Sorei Lucia explicația pentru numărul de cinci sâmbete: sunt cinci jigniri și blasfemii la adresa Inimii Neprihănite a Mariei: împotriva Neprihănitei sale Zămislirii, împotriva fecioriei sale perpetue, împotriva divinei sale maternități; apoi sunt jignirile aduse de cei care încearcă să sădească în inimile copiilor indiferență, dispreț și chiar ură față de Maica Domnului, și ofensele celor

care o jignesc prin intermediul imaginilor sale.

Cu privire la meditația de 15 minute cerută de Sfânta Fecioară, Sora Lucia scria: Iată cum fac meditația asupra misterele Rozariului din primele sâmbete:

În primul mister de bucurie, Arhanghelul Gabriel aduce Fecioarei Vestea cea Bună. Pentru început îmi imaginez cum îl văd și îl aud pe Arhanghel salutând-o pe Maica Domnului cu cuvintele: „Bucură-te, Marie, cea plină de har!” După aceea îi cer Sfintei Fecioare să insuflă în sufletul meu un sentiment profund de umilință.

Primul punct: Voi medita cum Cerul proclamă că Preasfânta Fecioară Maria este plină de har, binecuvântată între toate femeile și destinată să devină Mama lui Dumnezeu.

Al doilea punct: Umlința Doamnei noastre, care se recunoaște pe sine ca fiind slujitoarea Domnului.

Al treilea punct: Cum trebuie să o imit pe Sfânta Fecioară, în umilința ei; care sunt greșelile de mândrie și de aroganță prin care îl nemulțumesc cel mai des pe Domnul, și ce mijloace trebuie să iau pentru îndreptarea lor.

În a doua lună, fac meditație asupra celui de-al doilea mister de bucurie, apoi, în a treia lună, asupra celui de al treilea. Când am terminat primele cinci sâmbete, încep alte cinci, meditând pe rând la misterele de durere, apoi la cele de mărire, și apoi le iau de la început.

(După „Foaia” Episcopiei Greco-Catolice de București)

Papa Ioan Paul al II-lea

În preajma Sfintelor Sărbători ale Paștelui din anul 1994, Papa Ioan Paul al II-lea era implicat într-o opoziție fără precedent dintre Biserica Catolică și O.N.U., din cauza unui proiect al acestui For Internațional, în vederea Conferinței de la Cairo pe tema „Populație și dezvoltare”, proiect neacceptat de Sfântul Părinte pentru că pune în pericol viața și familia. Papa își mărturisea deschis neliniștea: „Proiectul documentului final e pentru mine o cauză de mare îngrijorare. Unele fraze contravin principiilor etice fundamentale. Aici e în discuție viitorul omenirii”. Documentul era acuzat de Papă, pentru că nu condamna sterilizarea și avortul, pentru că „ignora căsnicia de parcă ar ține de trecut” și „țintește controlul nașterilor, în locul stimulării lor”. Papa știa că documentul avea ascunse interese puternice.

Apropiatele Sărbători îl puneau în fața multor îndatoriri, nu le amintea, nu se plângea niciodată, acționa. Gândurile intime le găsim notate doar în jurnalul său, „În mâinile Domnului”. Și ne mișcă însemnările acestor zile. În notarea „Via Crucis”, e vorbă de „Calea Crucii” făcută personal, descoperim cât era de îmbogățită cu reflecții la câteva cuvinte ale învățăturilor spirituale.

Tot în același timp ține „conferințe” la Exercițiile spirituale organizate la Roma. Este frământat de întrebări legate de „cuvântul” său, dar și de al Episcopilor: „Care este limbajul cu care mă adresez eu oamenilor? Oare predic Evanghelia cu deplină convingere, cu deplină trăire? Sau predic pentru a fi pe placul lui Dumnezeu, nu al oamenilor? Vrajmașul evanghelizării se ascunde în

cuvântul „aproximativ”(Papa Ioan Paul II - Karol Wojtyła, „În mâinile Domnului”, Humanitas, București, 2015, p.130).

Gândul la conflictul a cărui rezolvare se cerea urgent, ca întotdeauna, îl determină să implore ajutor Sfintei Fecioare, Ea fiind aceea care „ne vindecă de răceală (numele satanei - „răceală”), pentru ca să putem lucra împreună cu Ea la împăcarea oamenilor cu Dumnezeu” (Op.cit., p.131).

În noaptea de 28/29 aprilie Papa a căzut în baie, o fractură de a femurului e urmarea. Medicilor care îl tratează le-a mărturisit un gând: „Poate că numai asta lipsea pentru anul familiei” Adică lipsea prețul suferinței. În timpul convalescenței, în fața lumii a apărut cu o înfățișare obosită, dar vocea puternică apăra familia, spunea că „acea suferință i-a fost trimisă din cauza acelei amenințări, pentru a o zădărnici”. Papa știa că „prin Evanghelia suferinței trebuia pregătit viitorul, al treilea mileniu, cel al familiei, al fiecărei familii și al tuturor familiilor”.

Și sufletul său mare era în rugăciune, îngenuncheat în fața Sfintei Fecioare: „Îți mulțumesc, Fecioară Maria, pentru darul suferinței. Înțeleg că era important să am acest argument în fața puternicilor lumii”.

În acest timp publică două texte oficiale în apărarea familiei și a vieții: „Scrisoare către familii” și „Evangeliu vitae” (Evanghelia vieții). Și tot pentru apărarea vieții se pronunță împotriva pedepsei cu moartea.

Pentru toate acestea și pentru multe, lumea ar trebui să-i fie recunoscătoare.

(va urma)

**Redacția revistei urează Preasfințitului VIRGIL,
preoților, profesorilor, studenților, elevilor,
cititorilor și nu în ultimul rând, colaboratorilor:
“Sărbători Fericite!” și le spune:
“Cristos a Înviat”**

Colectivul redacțional

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)